VAKCENTRUM

NIEUWS

speciale uitgave

Terugblik

Het Vakcentrum Jubileum Event

3 Koninklijke onderscheiding voor Patricia Hoogstraaten

4/5 Loondoorbetaling, WIA, nieuwkomers

10 Retaillobby in Europa

Imagine the possibilities

Dat was het thema van ons jubileumevent op 5 november jl. Met diezelfde gedachte in het achterhoofd besloten vijftig jaar geleden drie organisaties van zelfstandige kruideniers hun krachten te bundelen. Het resultaat was het Vakcentrum, dat uitgroeide tot dé belangenbehartiger en kennispartner van een veel bredere groep zelfstandig winkeliers en franchisenemers.

Wie terugkijkt op die halve eeuw, ziet een sector die voortdurend in beweging is geweest. Zelfstandig winkeliers hebben steeds laten zien dat zij kunnen meebewegen zonder hun eigen karakter te verliezen.

Die kracht zit in ondernemerschap gekoppeld aan maatschappelijke betrokkenheid. Dat is op ons congres ook uitgebreid aan de orde gekomen. Zelfstandig winkeliers zijn veel meer dan een verkooppunt. Dit werd door alle gastsprekers nog eens bevestigd.

Toch is het voortbestaan van zelfstandig winkeliers nooit vanzelfsprekend, al hebben zelfstandig ondernemers wel een bijzondere kracht; Ze kennen als geen ander hun klanten en hun omgeving en kunnen snel inspelen op wat daar nodig is. Met die lokale kennis, hun ondernemingszin en hun bijdrage aan het maatschappelijk welzijn kunnen zij ook nu nieuwe kansen grijpen.

Maar, er zijn wel randvoorwaarden! Vakcentrum ziet het als haar taak om ervoor te zorgen dat die randvoorwaarden zoveel mogelijk gerealiseerd worden, omdat het verdienvermogen en daarmee het bestaansrecht van de zelfstandig winkelier geborgd moet worden.

Onze focus ligt dan ook op de volgende punten:

- Vermindering van administratieve lasten en regeldruk en inkadering van de (arbeids) kosten.
- Het in stand houden van goede winkelvoorziening in dorpen, wijken en kernen. Dit in goede samenwerking met publieke en private partijen en rekening houdend met de positie van de zelfstandig winkelier.
- Met onze Europese partners gaan we voor een open Europese markt zonder territoriale leveringsbeperkingen en
- Met de nationale partners MKB-Nederland en CBL blijven we ons inspannen om te komen tot een gelijk speelveld met de buurlanden op het gebied van heffingen, belastingen en accijnzen.

Het zal u niet verbazen dat het Vakcentrum zich zowel in de EU als in Nederland blijft inspannen voor het behoud van de autonome positie van de franchisenemers.

Daarnaast zullen we ons ook inzetten om het besef bij beleidsbepalers te versterken dat zij bij de voorbereiding van elk besluit altijd moeten nagaan welke invloed het besluit kan hebben op het voortbestaan van de zelfstandig winkelier en zijn/haar MEERwaarde voor de lokale leefbaarheid en het brede maatschappelijke welzijn. Of het nu over het afsluiten van een winkelstraat gaat of de introductie van een suikertax. Die MEERwaarde is namelijk onmisbaar en onbetaalbaar voor de overheid.

Goede randvoorwaarden realiseren zal niet altijd even makkelijk zijn, maar ook hier geldt:
Imagine the possibilities.

mr. Patricia E.H. Hoogstraaten RAE
directeur

Koninklijke onderscheiding voor Patricia Hoogstraaten

Het heeft Zijne Majesteit de Koning behaagd om Patricia Hoogstraaten, directeur van het Vakcentrum te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. Zij ontving de onderscheiding uit handen van burgemeester Rosan Kocken van De Ronde Venen als erkenning voor haar niet-aflatende inzet voor zelfstandig winkeliers.

De burgemeester roemde Patricia Hoogstraaten als een krachtige en verbindende belangenbehartiger. Haar toewijding reikt veel verder dan het Vakcentrum alleen; zij zet zich onvermoeibaar in voor de gehele Nederlandse retail en de meerwaarde van de zelfstandig winkelier. Die inzet gaat verder dan een reguliere baan.

Een verbindende stem in Den Haag, Brussel en daarbuiten

Als boegbeeld en bestuurder slaat zij voortdurend bruggen tussen ondernemers, politiek en maatschappelijke organisaties. Zo is zij onder meer voorzitter van de Nationale Winkelraad van MKB-Nederland, lid van de Sociaal-Economische Raad (SER) en bestuurslid bij het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) en Platform De Nieuwe Winkelstraat. Ook op Europees niveau maakt zij zich hard voor de sector, onder andere in haar rol als vice-president van EuroCommerce.

Onmisbare rol bij de Wet Franchise

Tijdens de uitreiking werd in het bijzonder stilgestaan bij haar enorme verdienste voor franchisenemers. De burgemeester benadrukte haar sleutelrol bij de totstandkoming van wetgeving: “Zonder de inzet van Patricia Hoogstraaten was er geen Wet Franchise gekomen.” Haar vasthoudendheid en strategische visie hebben gezorgd voor een evenwichtigere en transparantere verhouding tussen franchisegevers en -nemers.

Kim Putters (Voorzitter SER):

“Maatschappelijke meerwaarde winkeliers moet in sociaaleconomisch akkoord”

“Het kabinet, werkgevers en werknemers zijn vorige maand begonnen aan de weg naar een nieuw sociaal akkoord. De Tweede Kamer heeft de SER gevraagd om voorstellen te doen voor een economische groeiagenda, waarin ook wordt gekeken naar de gevolgen voor werk en ondernemerschap en de impact van ontwikkelingen zoals AI in meegenomen worden. Ik vind het belangrijk dat daarin ook de maatschappelijke meerwaarde van de zelfstandig ondernemer wordt meegewogen.” Dat stelde Kim Putters in zijn bijdrage aan het Vakcentrum Jubileumcongres donderdag 5 november.

Putters gaf aan dat er vaak wordt gekeken naar de grote internationale ketens en bedrijven die we in Nederland willen houden en faciliteren. Ook is er veel belangstelling voor nieuwe ontwikkelingen zoals AI. Het is echter van belang dat ook het mkb en de zelfstandig ondernemers worden meegenomen als er wordt nagedacht over de toekomst.

De economie van de toekomst wordt juist ook gemaakt in de dorpsstraat

Volgens Putters moeten overheden dus bij elk besluit kijken wat het betekent voor de ondernemer om de hoek en regels zo maken dat ondernemers in staat gesteld worden om hun maatschappelijke rol te kunnen vervullen. “Wat er in Den Haag of Brussel op papier logisch uitziet, kan in de winkel om de hoek heel anders uitpakken.”

Dat betekent ook dat als overheden ondernemers vragen om mee te denken, ze ook moeten begrijpen dat ondernemers met een eigen zaak niet de hele dag in commissies kunnen deelnemen.

Minister Aartsen (Werk en Participatie)

“Uw meerwaarde voor de samenleving is voor het kabinet glashelder”

Tijdens de viering van het 50-jarig jubileum van het Vakcentrum sprak de minister van Werk en Participatie, Aartsen, de aanwezige ondernemers toe. In een bevlogen toespraak stak hij zelfstandige winkeliers een hart onder de riem. Hij prees hun onmisbare maatschappelijke rol, hekelde de soms negatieve beeldvorming in de politiek en kondigde aan heilige huisjes, zoals de loondoorbetaling bij ziekte, niet te schuwen.

De lokale voetbalclub sponsoren, meehelpen met het Sinterklaascomité, projecten draaien op de basisschool of simpelweg de stoep sneeuwvrij maken zodat buurtbewoners niet uitglijden. Het lijkt zo vanzelfsprekend, maar dat is het niet, zo trapte minister Aartsen zijn toespraak af. “Winkeliers doen elke dag een tandje extra. Ze verdienen niet alleen geld, maar zorgen ook voor mensen die minder makkelijk meekomen en maken onze wijken en dorpen mooi.”

Scheve beeldvorming in Den Haag

Dat het Vakcentrum een speciaal boek uitbracht waarin het woord ‘MEERwaarde’ in hoofdletters staat geschreven, is volgens de minister veelzeggend. In de media en de politiek krijgt het zelfstandig ondernemerschap namelijk lang niet altijd de waardering die het verdient. Sterker nog, het beeld is vaak scheef.

“In politieke debatten hoor ik soms: laten we het geld weghalen bij de DGA, de directeur, groot en aandeelhouder,” vertelde Aartsen. “Dat is drie keer fout. Maar veel winkeliers met twee filialen, schilders en hoveniers zijn DGA. Dat zijn geen mensen die stinkend rijk zijn en belasting ontwijken. Dat zijn mensen die ’s ochtends heel vroeg opstaan om de winkel te openen en de vakken te vullen. Waar werknemers en Kamerleden een prachtige pensioenvoorziening hebben, moet een winkelier zijn zaak verkopen of zijn pand behouden voor zijn oude dag. Het is onterecht om hen weg te zetten als ‘de allerrijksten’.”

Volgens de minister gaat de aandacht in de media te vaak uit naar grote tech-ondernemers met een laptop en een kop koffie, gericht op disruptie. “Maar het midden- en kleinbedrijf vormt de echte ruggengraat van onze maatschappij.”

> *“U zorgt voor stabiliteit en continuïteit. We beseffen vaak pas hoe cruciaal een winkel voor een gemeenschap is als deze verdwijnt.”*

Taboe rond loondoorbetaling doorbreken

Het kabinet ziet het MKB niet alleen als de motor van de economie, maar ook als de grootste werkgever en het grootste opleidingsinstituut van Nederland. Tegelijkertijd erkent Aartsen dat regeldruk en doorgeschoten systemen zwaar op ondernemers drukken.

Een belangrijk pijnpunt dat het kabinet wil aanpakken, is de loondoorbetaling bij ziekte. “Wij hebben ons voorgenomen om dat taboe echt te doorbreken,” beloofde de minister. “Voor kleine ondernemers is twee jaar lang doorbetalen, inclusief alle bureaucratie, een veel te zware last. Het zorgt ervoor dat u niet kunt ondernemen én het maakt winkeliers huiverig om mensen in vaste dienst te nemen. Juist mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt komen hierdoor niet aan de bak, omdat de kleine ondernemer dat financiële risico simpelweg niet kan dragen.” Samen met MKB-Nederland en VNO-NCW ligt dit onderwerp nu nadrukkelijk op de gesprekstafel.

Samen vacatures vullen

Tot slot deed de minister van Werk en Participatie een beroep op de winkeliers. Terwijl er volop vacatures zijn, staan er 1,5 miljoen Nederlanders met een uitkering aan de zijlijn. Daarnaast wil het kabinet de komende vier jaar 75.000 extra nieuwkomers, mensen die hier mogen blijven en graag willen werken, aan een baan helpen. “Daar heb ik u heel hard bij nodig. Ik ben blij dat we met het Vakcentrum bespreken hoe we deze mensen een plek kunnen geven in uw winkels.”

Aartsen sloot af met een groot compliment aan de jarige vereniging: “Ondernemen tegen een muur van regeldruk is niet makkelijk. Het is cruciaal dat u in georganiseerd verband van u laat horen. Het Vakcentrum komt op voor uw belangen in de polder en aan de cao-tafels. Ik feliciteer deze ongelooflijk gedreven club van harte met dit gouden jubileum!”

> *“Ondernemen tegen een muur van regeldruk is niet makkelijk. Het is cruciaal dat u in georganiseerd verband van u laat horen.”*

Scherp gesprek op het podium: Loondoorbetaling, nieuwkomers en waardering voor de winkelier

Aansluitend op zijn toespraak ging minister Thierry Aartsen (Werk en Participatie) onder leiding van Jort Kelder in gesprek met Marijke Vuik (voorzitter MKB-Nederland) en Patricia Hoogstraaten (directeur Vakcentrum). Het leverde een levendige discussie op over de hete hangijzers voor het mkb en de detailhandel.

Voordat Vuik en Hoogstraaten aanschoven, trapten Jort Kelder en minister Aartsen af over het politieke klimaat en het gebrek aan kennis in Den Haag over het ondernemerschap. Kelder wees erop dat de top 10 procent hoogste inkomens, waar veel ondernemers onder vallen, al 45 tot 50 procent van de directe belastinginkomsten ophoest, maar desondanks vaak als 'zakkenvullers' wordt weggezet.

Breekpunt: loondoorbetaling bij ziekte

Het eerste grote thema aan tafel was de loondoorbetaling bij ziekte. Marijke Vuik maakte direct duidelijk hoe zwaar dit op ondernemers drukt. "Een gemiddeld bedrijf in Nederland heeft vijf werknemers. Als er iemand langdurig uitvalt, kan dat simpelweg het einde van het bedrijf betekenen." Volgens de MKB-voorzitter moet er aan drie knoppen worden gedraaid: de duur (twee jaar is internationaal gezien veel te lang), de hoogte (wettelijk 70%, maar in cao's vaak aangevuld tot 100%) en de enorme administratieve lasten rondom re-integratie. Vuik trok daarbij een harde lijn richting de lopende onderhandelingen in Den Haag: "Wat MKB-Nederland betreft komt er géén sociaal akkoord zonder dat hier iets voor geregeld wordt."

Aartsen gaf aan het volledig met haar eens te zijn en het onderwerp van de 'borreltafel' naar de onderhandelingstafel te hebben gehaald. Wel waarschuwde hij dat een directe verkorting naar zes weken, zoals in buurlanden, het UWV direct opzadelt met een onuitvoerbare taak en een rekening van vijf tot zes miljard euro. Het kabinet kijkt nu serieus naar de drie punten van Vuik, waaronder het terugbrengen van de betaling in het tweede ziektejaar naar 70 procent om een gezonde prikkel tot werkhervatting te behouden, bijvoorbeeld bij arbeidsconflicten.

Ook het vastgelopen WIA-stelsel kwam ter sprake. Volgens Aartsen en Hoogstraaten moet de focus verschuiven van 'afkeuren op wat iemand niet meer kan' naar 'goedkeuren op wat iemand nog wél kan'. Hoogstraaten wees in dat kader op het succesvolle sectorale ontwikkelpad dat het Vakcentrum met het ministerie heeft opgezet voor de detailhandel. Hiermee worden de benodigde vaardigheden, opleidings- en doorgroeimogelijkheden zichtbaar.

Nieuwkomers op de winkelvloer

Vervolgens legde Patricia Hoogstraaten de minister een aantal praktische oplossingen voor om nieuwkomers en statushouders sneller aan het werk te krijgen in de winkels. Uit een peiling onder Vakcentrumleden blijkt dat winkeliers graag willen helpen, maar tegen frustrerende knelpunten aanlopen.

Hoogstraaten pleitte voor sneller Nederlands leren, één duidelijk loket voor ondernemers, vangnet bij ziekte, werken moet lonen.

Minister Aartsen herkende de problemen volledig en kondigde aan op zeer korte termijn een pakket aan maatregelen te ondertekenen met MKB-Nederland. Het kabinet wil de Regeling verstrekkingen asielzoekers (Rva) aanpassen zodat werken gaat lonen, het aantal verhuisbewegingen van werkende nieuwkomers minimaliseren en vergunningen versimpelen. Ook wil Aartsen dat nieuwkomers in de eerste drie maanden direct basale vaktaal leren voor op de werkvloer, want "je collega is je beste woordenboek."

Toets op maatschappelijke meerwaarde

Tot slot vroeg Kelder of winkeliers, net als boeren voor natuurbeheer, niet een vergoeding zouden moeten krijgen voor het leefbaar houden van de buurt. Hoogstraaten hoeft geen subsidie, maar eist wel dat de politiek bij élke nieuwe maatregel de maatschappelijke meerwaarde van de winkelier meeweegt. Als voorbeeld noemde ze een nationale suikertaks: "Dat klinkt goed voor de schatkist en de gezondheid, maar als daardoor de grensankopen verschuiven tot aan Amersfoort en Utrecht, veroorzaak je een kaalslag onder Nederlandse winkels. En daarmee vernietig je dus ook hun maatschappelijke meerwaarde."

Aartsen sloot het gesprek af met de belofte dat het kabinet achter de schermen hard werkt aan het afschaffen van toeslagen en het verlichten van regeldruk. Zijn missie voor het stelsel van sociale zekerheid is helder: "Het moet niet meer automatisch gaan over uitkeringen, maar over werk en meedoen."

Thierry Aartsen, Marijke Vuik (MKB-Nederland), Patricia Hoogstraaten

Ken je klant & gebied als merk

50 jaar
VAKCENTRUM

50 jaar
VAKCENTRUM
Voor zelfstandig retailondernemers

50 jaar

50 jaar
VAKCENTRUM
Voor zelfstandig retailondernemers

50 jaar
VAKCENTRUM
Voor zelfstandig retailondernemers

Het Vakcentrum Jubileum Event werd mede mogelijk gemaakt door:

Vakcentrum Jubileumevent: Inspiratiesessies

AI wint terrein in de winkel, maar ondernemers zoeken houvast

Supermarktondernemers en andere mkb'ers verwachten veel van kunstmatige intelligentie: 82 procent van de Vakcentrumleden rekent op een positieve invloed, blijkt uit onderzoek van Jesse Weltevreden (Lector Digital Commerce Hogeschool van Amsterdam). Voorlopig is marketing het belangrijkste toepassingsgebied (72 procent gebruik), omdat ondernemers hiermee laagdrempelig kunnen starten zonder eerst bedrijfssystemen aan te passen.

Bij inkoop, voorraad- en assortimentsbeheer blijft het daadwerkelijke gebruik (16 tot 20 procent) echter achter bij de grote belangstelling. Ondernemers worden vooral geremd door een gebrek aan kennis, tijd en toegang tot centrale formulesystemen. Gezamenlijke softwareontwikkeling binnen winkelformules kan hierbij helpen.
Ondertussen verandert ook de consument. Klanten gebruiken chatbots steeds vaker voor advies en zoekvragen, waardoor online vindbaarheid en consistente productinformatie cruciaal worden.

Het advies luidt om doelgericht en met beleid te beginnen. Kies een concrete, tijdrovende taak, meet het resultaat en maak gebruik van bestaande oplossingen. Bovenal blijft retail mensenwerk: behoud daarom altijd het persoonlijke contact en de vakkennis.

Samen sterk voor een veilige winkelvloer

Winkeldiefstal verhardt en het lontje bij klanten wordt korter. Tijdens de sessie 'Criminaliteit in de winkel' benadrukte Erik Gruppen (Head of security Ahold/Delhaize) dat afwachten geen optie is: ondernemers moeten zélf de regie pakken. Veiligheid is bittere noodzaak; het beschermen van medewerkers staat altijd op één.

Met een jaarlijkse schade van 2 miljard euro en toenemende agressie door georganiseerde bendes is actie vereist. Ondernemers hebben concrete instrumenten in handen:

SODA inzetten: Verhaal direct € 242,- schadevergoeding op de winkeldief, tegenwoordig ook zónder tussenkomst van de politie.

Collectieve Winkelontzegging (CWO): Weer notoire veelplegers samen met collega-winkeliers effectief uit het hele winkelgebied.

Blijf melden en trainen: Accepteer agressie nooit als 'onderdeel van het vak' en zorg dat medewerkers getraind zijn in de-escalatie.

Winkelveiligheid vraagt blijvende inzet. Het Vakcentrum ondersteunt ondernemers met praktische preventietips, handvatten en trainingen via vakcentrum.nl/veiligheid.

Gezond personeelsbeleid, minder verzuim

Tijdens de inspiratiesessie over gezond personeelsbeleid behandelde Peter-Jan Smits (Vakcentrum Zorgportaal) praktische dilemma's rondom verzuim. Een belangrijke nuance: een bedrijfsarts bepaalt niet of iemand ziek is, maar beoordeelt louter de arbeidsongeschiktheid.

Werkgevers moeten het gesprek over klachten en privésituaties juist wél aangaan en meedenken in oplossingen, zoals roosterflexibiliteit, om uitval te voorkomen. Bij werkweigering kan een loonstop gelden, mits juridisch ondersteund.

Daarnaast wees Smits op de wettelijk verplichte RI&E: wie dit niet op orde heeft, loopt het risico dat verzekeraars schadeclaims niet dekken. "De RI&E is de pizzabodem van de arbo."

Tot slot pleit hij voor focus op de gezonde meerderheid. Bij 5% verzuim is 95% gewoon aan het werk. Goed verzuimbeleid draait vooral om preventie en goed werkgeverschap: bind medewerkers door scholing en aandacht. Een hogere motivatie leidt immers tot meer werkgeluk én productiviteit. Frequent verzuim verdient wel vroege opvolging, want dat zijn de langdurige uitvallers van de toekomst.

Sterk in franchise: niet acteren vanuit macht, maar vanuit kracht

Tijdens de inspiratiesessie Franchise benadrukte spreker Jos Boot (VAHFR) dat een succesvolle relatie draait om gelijkwaardig partnerschap: "Niet acteren vanuit macht, maar vanuit gezamenlijke kracht." Een stevig juridisch en organisatorisch fundament is onmisbaar om grip te houden op heikele dossiers zoals formulewijzigingen, goodwill en instemmingsrechten.

Grote verenigingen, zoals die van Albert Heijn en Jumbo, laten zien dat professionalisering en goed bestuur kunnen lonen. Door formele kaders voor advies en instemming zitten franchisenemers aan tafel bij ingrijpende besluiten. Via Franchisenemers Netwerk Nederland (FNN) kunnen franchisenemers bijvoorbeeld overstijgende kennis uitwisselen. FNN is cruciaal om samen sterker te staan.

Zowel het Vakcentrum als FNN blijven franchisenemers ondersteunen en borgen hun zelfstandigheid, onder meer door de betrokkenheid bij de evaluatie van de Wet franchise en de monitoring van oprukkende Europese regels.

Het stopt niet bij de voordeur: hoe lokale samenwerking de winkelstraat toekomstbestendig maakt

Een bloeiend winkelgebied vraagt om lokale samenwerking; het werk stopt voor ondernemers immers niet bij de voordeur. Tijdens de inspiratiesessie Lokaal adviseerden Hester Bunnik en Marleen Strien (Platform De Nieuwe Winkelstraat) om een winkelcentrum te benaderen als één groot bedrijf. Door gezamenlijke cijfers over omzet en werkgelegenheid te bundelen, openen ondernemers deuren bij gemeenten voor complexe dossiers zoals vergroening en leegstand.

Ook de financiering en organisatie professionaliseren, mede dankzij Bedrijveninvesteringszones (BIZ) en meer betrokkenheid van vastgoedeigenaren. Om de plannen daadwerkelijk uit te voeren en impasses te doorbreken, is een onafhankelijke centrummanager onmisbaar, zelfs voor enkele uren per week. Daarnaast bieden betaalbare telcamera's zoals 'Telraam' waardevolle passantendata om plannen te onderbouwen.

Tot slot adviseren Hester en Marleen om de traditionele samenwerking tussen ondernemers, vastgoed en gemeente uit te breiden naar een 'Gouden Cirkel'. Door ook bewoners, cultuur en maatschappelijke organisaties te betrekken, vorm je één krachtig front waar de lokale politiek niet omheen kan.

Juan Manuel Morales (EuroCommerce):

Nu echt werken aan een Europese interne markt

De detail- en groothandel vormen de levensader van lokale gemeenschappen en de motor van het Europese concurrentievermogen. Deze sectoren dragen 10% bij aan het Europese BBP en zijn Europa's grootste particuliere werkgever met 26 miljoen banen, wat neerkomt op 1 op de 7 banen in de economie. Daarmee gaf Juan Manuel Morales, de voorzitter van EuroCommerce, de Europese werkgeversorganisatie voor groot- en detailhandel, het belang van zijn achterban weer.

Meer dan 99% van de vijf miljoen bedrijven zijn mkb-bedrijven. Bedrijven die niet alleen economische van belang zijn, maar ook actief bijdragen aan de lokale gemeenschap.
Er is echter een enorme investeringsbehoefte van €600 miljard (tot 2030) voor duurzaamheid, digitalisering en professionalisering van medewerkers, zo gaf Morales aan. Dat terwijl de sector staat voor aanzienlijke uitdagingen, waaronder geopolitieke druk, inflatie, stijgende kosten van levensonderhoud, snelle technologische veranderingen en complexe regelgeving.

Morales roept overheden dan ook op om de regelgeving te vereenvoudigen en nu daadwerkelijk de Europese interne markt te realiseren. Dit betekent het voorkomen van overbodige regulering door lidstaten en het mogelijk maken voor retailers om in het hele continent in te kopen, dus een einde aan territoriale leveringsbeperkingen. Een echte interne markt leidt tot meer keuze en betere prijzen voor consumenten (tot €14 miljard besparing per jaar), eerlijkere concurrentie en een sterker Europa met groei en banen.

Dat deze lobby zinvol is wijst het werkplan van de Europese commissie voor 2027 waarin ze het aanpakken van de leveringsbeperkingen hoog op

de agenda hebben gezet.
De concurrentiekracht van Europa hangt volgens Morales af van een sterke detail- en groothandel. Omdat de uitdagingen reëel zijn en aanpassing vereisen, moeten overheden zorgen voorde juiste voorwaarden. Dan kunnen de ondernemers consumenten en de samenleving blijven bedienen onder het motto: Eén Europa, één markt, één team.

Tobias Wasmuht (Independent Retail Europe):

Samen een vuist tegen fabrikantenmacht en Brusselse regeldruk

Zelfstandige retailers staan onder ongekende druk. Tijdens het Vakcentrum-jubileum schetste Tobias Wasmuht, CEO van SPAR International, een scherp beeld van de zware weerstand waar ondernemers dagelijks tegen vechten. De noodzaak van krachtige belangenbehartiging via Independent Retail Europe (IRE), waar Vakcentrum zij aan zij mee optrekt, is groter dan ooit.

Ondernemers opereren in de frontlinie en vangen zware klappen op. Wasmuht wees op ingrijpende situaties: van winkels die te maken kregen met plunderingen tijdens rellen in Frankrijk tot ontwrichtende cyberaanvallen. Tel daarbij op de geëxplodeerde exploitatiekosten: arbeidskosten stegen hard door minimumloonsverhogingen (+50% in tien jaar tijd), terwijl de volumegroei stagneert.

Tegelijkertijd wringt het oneerlijke speelveld met grote fabrikanten. Terwijl grondstoffen zoals maïs (-5,5%) en raapzaadolie (-21,7%) goedkoper werden, blijven multinationals inkoopprijzen opdrijven. Fabrikanten strijken marges op van 11% tot 20%, terwijl zelfstandige winkeliers moeten zien te overleven op magere marges van 1,5% tot 2,5%. Via territoriale leveringsbeperkingen worden ondernemers bovendien klemgezet om grensoverschrijdende inkoop te dwarsbomen.

Zo'n 70% van het winkelbeleid ontstaat in Brussel. Daarom bundelen Vakcentrum en IRE hun krachten voor ruim 500.000 zelfstandige retailers.

Dat deze lobby werkt, bewijzen recente successen:

- **Hervulstations geblokkeerd**: Het Brusselse plan om winkels groter dan 400 m² te verplichten 10% van het vloeroppervlak op te offeren aan amper gebruikte hervulstations, is succesvol tegengehouden.
- **Starre regels versoepeld**: Onrealistische verplichtingen om alle daken vol te leggen met zonnepanelen zijn omgebogen naar haalbare voorwaarden.
- **Liquiditeit beschermd**: Schadelijke voorstellen rondom verplichte betalingstermijnen werden voorlopig gestopt.

Retail ziet kansen voor nieuwkomers maar praktische belemmeringen vragen aandacht

Vakcentrumleden tegen minister Aartsen: “Maak het in dienst nemen van nieuwkomers makkelijker.”

Tijdens haar jubileumcongres heeft Vakcentrum de resultaten van een ledenpeiling over het in dienst nemen van nieuwkomers gepresenteerd. In een gesprek met minister Aartsen van Werk en Participatie maakte Patricia Hoogstraaten duidelijk dat zelfstandige winkeliers positief staan tegenover het aannemen van asielzoekers, statushouders en Oekraïense ontheemden, maar in de praktijk nogal wat praktische bezwaren tegenkomen. Vooral gebrekkige taalvaardigheid, complexe regelgeving en een gebrek aan ondersteuning staan de invulling van vacatures in de weg.

Uit het onderzoek onder de leden van het Vakcentrum komt een duidelijk beeld naar voren: ruim 40% van de ondervraagde ondernemers heeft in de afgelopen twee jaar ervaring opgedaan met het in dienst nemen van een of meer nieuwkomers. De intentie om bij te dragen aan zowel het terugdringen van personeelstekorten als de integratie van nieuwkomers is onmiskenbaar, maar de uitvoering blijkt lastig.

Taal en bureaucratie grootste struikelblokken

Ondanks de goede wil, ervaren ondernemers aanzienlijke obstakels. Het grootste knelpunt is de taalvaardigheid; meer dan 70% van de ondernemers met ervaring noemt dit als een forse belemmering in de dagelijkse praktijk, met name in functies waarin het contact met klanten belangrijk is. Daarnaast wijzen ondernemers op een reeks andere problemen bij het aannemen van nieuwkomers:

- **Extra begeleiding**: bijna de helft geeft aan dat er aanzienlijk meer tijd en energie geïnvesteerd moet worden in het inwerken en de begeleiding.
- **Administratieve lasten**: Meer dan een derde (36%) ervaart de administratieve rompslomp rondom tewerkstellingsvergunningen (TWV) en meldingen bij het UWV als een flinke drempel. In open antwoorden komen onder meer vergunningsprocedures, onverwachte verhuizingen, maar ook de hoge afdracht waardoor werken niet loont aan de orde.
- **Onzekerheid**: De onzekerheid over de verblijfsstatus, de verblijfplaats en het recht om te mogen werken zorgt voor terughoudendheid.
- **Financiële risico’s**: De extra kosten en het risico bij ziekte komen volledig voor rekening van de MKB-ondernemer.

Wensen ondernemers

Ondernemers geven aan dat zij het meest geholpen zijn met:

- **Taaltraining vóór indiensttreding** (60%): Zorg dat kandidaten al een basisniveau Nederlands spreken.
- **Passende, vooraf geselecteerde kandidaten** (50%): Betere matching door gemeenten en UWV is cruciaal.
- **Duidelijkheid en zekerheid** (40%): Heldere informatie over kosten, subsidies en verplichtingen.
- **Geen risico bij ziekte** (38%): Een vangnet om het financiële risico voor de ondernemer te beperken.
- **Eén aanspreekpunt** (28%): Een vast contactpersoon bij de gemeente of het UWV.

“Onze boodschap aan minister Aartsen is helder,” aldus Patricia Hoogstraaten. “Onze leden zien de potentie en nemen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het huidige systeem, vol bureaucratische hobbels en financiële risico’s, levert echter nog te veel belemmeringen. Met de juiste, praktische ondersteuning kunnen onze leden meer mensen een kans bieden. We zien dat de minister goede stappen zet. Zoals de onlangs aangekondigde uitbreiding van het aantal meedoenbalies in de AZC’s. Nu nog één aanspreekpunt voor de werkgevers!”

“De minister geeft aan dat hij wil dat nieuwkomers zo snel mogelijk aan het werk moeten. Dat is goed voor de integratie. Ik deel dat zonder meer en onze leden helpen graag, als zij voldoende worden geholpen.”

50 jaar Vakcentrum: een verhaal dat verder gaat

Vijftig jaar opkomen voor de zelfstandig winkelier, samen uitdagingen aangaan én resultaten boeken. Ter gelegenheid van dit bijzondere jubileum heeft het Vakcentrum een jubileumboek uitgebracht waarin verleden, heden en toekomst samenkomen.

Het boek neemt de lezer mee vanaf de oprichting in 1976, toen drie kruideniersbonden hun krachten bundelden, tot de veelzijdige brancheorganisatie van vandaag. In twaalf hoofdstukken en ruim twintig interviews vertellen ondernemers, bestuurders en samenwerkingspartners over de ontwikkeling van het Vakcentrum, belangrijke mijlpalen en de uitdagingen voor de toekomst.

Het jubileumboek is daarmee niet alleen een terugblik op vijftig jaar samenwerking, maar ook een inspiratiebron voor de toekomst.

Symbolische overhandiging

Tijdens het jubileumcongres op 5 november overhandigde Vakcentrumdirecteur Patricia Hoogstraaten de eerste exemplaren aan vier vertegenwoordigers van de mensen en organisaties die het Vakcentrum hebben gevormd.

Bram de Jong ontving het boek namens het huidige bestuur, erevoorzitter **Harrie ten Have** namens de voormalige bestuurders en **Theo Roos** namens de stakeholders en samenwerkingspartners.
Hans van Well nam het boek in ontvangst namens de leden. Want uiteindelijk draait het al vijftig jaar om hen: de zelfstandig winkeliers die iedere dag het verschil maken in hun winkel en omgeving.

Alle **Vakcentrumleden** ontvangen een exemplaar van het Jubileumboek.

Vakcentrum Jubileum Event

Wilt u nog meer lezen over het jubileumevent of terugkijken?

Kijk dan ook op
www.vakcentrum.nl/jubileumevent

50 jaar
VAKCENTRUM
Voor zelfstandig retailondernemers

Het Vakcentrum is de onafhankelijke belangenbehartiger en bewezen partner van zelfstandige detaillisten in food, non-food, fast moving consumer goods en franchisenemers.

info@vakcentrum.nl
www.vakcentrum.nl

Nummer 11, 42e jaargang
Redactie Blekerijlaan 1
3447 GR Woerden
T (0348) 41 97 71
Druk MediaCenter, Rotterdam

CO2 NEUTRAAL GEPRODUCEERD MediaCenter Rotterdam